



Силабус курсу

Типології фінансових правопорушень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань «Цивільна безпека»

Спеціальність «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма «Економічна безпека та фінансові розслідування»

Рік навчання: II Семестр: I

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Метельський Ігор Дмитрович

Контактна інформація

mdigor@ukr.net, +380960389309

Опис дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на формування цілісної системи теоретичних і практичних знань про правові основи боротьби з фінансовими правопорушеннями та методи боротьби з ними. Дисципліна «Типології фінансових правопорушень» є навчальною дисципліною професійної підготовки за спеціальністю «Правоохоронна діяльність», освітньо-професійної програми: «Економічна безпека та фінансові розслідування» для студентів усіх форм навчання під час підготовки магістрів.

Метою дисципліни «Типології фінансових правопорушень» є разом з іншими дисциплінами закласти основи знань про основні передумови виникнення фінансових правопорушень, правові аспекти виявлення та протидії фінансовим правопорушенням.

Основними завданнями дисципліни «Типології фінансових правопорушень» є:

- вивчення поняття та класифікації фінансових правопорушень;
- опанування законодавчої бази боротьби з фінансовими правопорушеннями в Україні;
- оволодіння системою контролюючих та правоохоронних органів України у сфері боротьби з економічною злочинністю;
- набуття знань про причини та умови, що сприяють вчиненню фінансових правопорушень;
- дослідження правових аспектів виявлення окремих видів фінансових правопорушень.

Вивчення навчальної дисципліни «Типології фінансових правопорушень» забезпечує:

- здатність до виявлення й попередження злочинів та адміністративних правопорушень, учинених в економічній сфері, у тому числі корупційних правопорушень, легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, що здійснюються в процесі фінансових розслідувань;

- здатність розробляти спеціальні прикладні методи та фіксувати фінансову складову окремих видів злочинів, вивчати типологію викриття схем, які були одержані злочинним шляхом та набувають законної форми.

Своїм результатом вивчення навчальної дисципліни має - здійснення пошуку і фіксації майбутніми правоохоронцями фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп,

відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України.

Структура курсу

| Години (лек. / сем.) | Тема | Результати навчання | Завдання |
|-------------------------|---|---|-------------------------------------|
| 3 / 3 | 1. Поняття та загальна характеристика фінансових правопорушень в Україні | Ознайомитися із поняттям фінансових правопорушень та їх загальною характеристикою. Вивчити класифікацію фінансових правопорушень. | Тести, опитування |
| 3 / 3 | 2. Правові основи протидії фінансовим правопорушенням в Україні | Ознайомитися із поняттям правових основ протидії фінансовим правопорушенням в Україні | Тести, кейси |
| 3 / 3 | 3. Теоретичні та практичні аспекти боротьби з фінансовими правопорушеннями | Вивчити питання протидії фінансовим правопорушенням в Україні, а також проаналізувати теоретичні і практичні аспекти боротьби з фінансовими правопорушеннями | Тести, кейси |
| 3 / 3 | 4. Міжнародний та вітчизняний правовий досвід протидії фінансовим правопорушенням | Ознайомитися з міжнародним та вітчизняним досвідом боротьби із фінансовими правопорушеннями | Тести, опитування, практичні вправи |
| 3 / 3 | 5. Виявлення практичних механізмів зловживань у фінансовій діяльності суб'єктів господарювання | Ознайомитися та вивчити механізми фінансових зловживань зі сторони суб'єктів господарювання для вироблення і розуміння особливостей протидії цим правопорушенням | Тести, кейси |
| 3 / 3 | 6. Правопорушення у сфері банківської діяльності, а також у сфері надання небанківських фінансових послуг | Вивчити основні характеристики та властивості правопорушень у сфері банківської діяльності, а також у сфері надання небанківських фінансових послуг. Зрозуміти особливості протидії цим правопорушенням | Тести, кейси |
| 3 / 3 | 7. Бюджетні правопорушення | Вивчити основні характеристики та властивості бюджетних правопорушень. Зрозуміти особливості протидії цим правопорушенням | Тести, кейси |
| 3 / 3 | 8. Фінансові правопорушення у сфері оподаткування | Вивчити основні характеристики та властивості фінансових правопорушень у сфері оподаткування. Зрозуміти особливості протидії цим правопорушенням | Тести, опитування, кейси |

Літературні джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

- 3.Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
- 4.Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
- 5.Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
- 6.Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- 7.Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
- 8.Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення” від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
- 9.Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” від 18.02.1992 № 2135-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
10. Закон України “Про основи національної безпеки України” 19.06.2003 № 964-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
11. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
12. Закон України “Про інформацію” від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
13. Закон України “Про державну таємницю” від 21.01.1994 № 3855-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
14. Закон України “Про електронні документи та електронний документообіг” від 22.05.2003 № 851-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
15. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
16. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
17. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14.10.2014 р. URL:№ 1698-VII. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
18. Закон України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

Основна література

19. Заяць О . С. Протидія адміністративним правопорушенням у фінансовій сфері: монографія. /О.С.Заєць// Львів: ЛьвДУВС, 2018. 240 с.
20. Професійно-психологічна підготовка працівників державної служби боротьби з економічною злочинністю : навч. посіб. / [Ординський В. Л. та ін. ; за заг. ред. проф. В. Л. Ортинського] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Л. : [ЛьвДУВС], 2010. – 388 с.
21. Профілактика злочинів : підручник / О.М. М. Джужа, В. В. Василевич, О. ф. Гіда та ін. За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи. – К. : Атіка, 2011. – 720 с.
22. Дікань Л . В. Судово-економічна експертиза : навч. посібник / Л. В. Дікань, В. д. Понікаров, О. В. Кожушко. – Х. : Вид ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 432 с.
23. Біленчук П . Розслідування ухилення від сплати податків: досвід ФРН та США / П.М. Біленчук, Г. Філоненко // Історико-правовий часопис. – 2013. - №1. – С. 121-127.
24. Глібко В . М. Теоретичні та організаційні основи призначення і проведення судово-економічної експертизи / В.В. М. Глібко // Теорія і практика правознавства. – 2013. – Вип. 2. – С. 15-21.
25. Головкін Б . М. Поняття злочинності у сфері економіки /Б. М. Головкін // Форум права. – 2013. - №3. – С. 128-133. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2013_3_24.pdf
26. Заремба М . О. Проблемні питання розслідування справ про фіктивне підприємництво /М. О. Заремба // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2013. - №1. – С. 578-583.

27. Ключко А . М. Злочини у сфері банківської діяльності /А. М. Ключко // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2014. – № 1(9). – С. 68–71.
28. Корж В . п. Фінансові правопорушення, що вчиняються в умовах ринкового господарювання: криміналістичний аналіз / В.В. п. Корж // Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право). – 2013. – №2. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpifyua_2013_2_19
29. Крамаренко О . А. Способи ухилення від сплати податків в Україні / О.В. А. Крамаренко //Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Економіка. – 2013. –Вип. 23. – С. 165-168.
30. Кузьмін Р . Р. Корупція як чинник організованих фінансових правопорушень в Україні /Р. Р, Кузьмін // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2013. -№1. – С. 81-88.
31. Курко М . Н. Криміналістична характеристика злочинів по ухиленню від сплати податків: фінансовий портрет “конвертаційного” центру / М.М. Н. Курко, П. д. Біленчук, Г. Г. Мірошніченко // Європейські перспективи. – 2013. - №7. – С. 60-63.
32. Курко М . Н. Наукове забезпечення розслідування ухилення від сплати податків: досвід ФРН та США /М. Н. Курко, П. д. Біленчук, Г. Г. Філоненко // Наше право. – 2013. - №13. – С. 189-198.
33. Лекарь С . І. Деякі питання розкриття та розслідування фінансових правопорушень / С. І. Лекарь // Наше право. – 2013. - №1. – С. 41-43.
34. Лошицький М.В. Порівняльно-правовий аналіз поліцейської та правоохоронної діяльності. Митна справа. 2014. № 6 (96).
35. Мельничук Т . В. Ціна економічної злочинності: проблемні аспекти визначення та застосування / Т.В. В. Мельничук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція. – 2013. – Вип. 5. – С. 189-193.
36. Методичні рекомендації з виявлення конвертаційних центрів / І.В. Кокарев, Л.В. Рибальченко, Е.В. Рижков, К.Г. Сидоренко. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 24 с.
37. Назар Ю . С., Проць І. М. Адміністративна та фінансово-правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 172 с.
38. Поїзд В. П. Високі інформаційні технології як складова сучасної фінансової правопорушення / В.В. п. Поїзд // Форум права. – 2013. - №4. – С. 306-310.
39. Пчеліна О . В. Хабарництво як корупційний прояв: деякі аспекти розслідування / О.Г. В.Пчеліна // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2013. – Вип. 3. – С. 394-401.
40. Пчолкін В . д. Запобіжних злочинів у сфері економічної діяльності / В.В. д. Пчолкін // Право і безпека. – 2011. – №3. – С. 152–155.
41. Степанюк Р . Л. Типові технології злочинної діяльності в бюджетній сфері України/ Р. Л. Степанюк // Форум права. – 2011. – №1. – С. 977-981. – URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
42. Франчук В.В. Кримінально-правові засоби охорони економіки України: монографія. Львів, ЛьвДУВС, 2016. 244 с.
43. Шевчук О.Р. Ринок фінансових послуг як об'єкт наукового дослідження фінансово – правової науки. Адвокат № 10 (121). 2012. С. 29 – 32.
44. Yuan Z. A. Tentative Study on Crime of Elements and Intention of Financial Fraud and its Offence Form // Journal of Hefei Normal University. – 2010. – Iss. 2. – P. 17.
45. Wilson G., Wilson S. Can the general fraud offence “Get the law right?”: Some perspectives on the problem “Problem of financial crime // The journal of criminal law. – 2007. – Т. 71. - № 1. – P. 36-53.
46. Sakurai Y. Smith R. G. Gambling as a motivation for the commission of financial crime. – Australian Institute of criminology. 2003.
47. 80 відсотків населення України живе за межею бідності – ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.radiosvoboda.org/content/article/26959841.html>.
48. Graft costs EU states €323 billion, ‘three times’ earlier estimates [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.euractiv.com/general/eu-corruption-times-expected-323-news-518998>.

49. Savchenko Andrii. Corruption Crimes in Ukraine: Problems of Criminal Legal Understanding / Andrii Savchenko // Scientific Journal of National Academy of Internal Affairs. – № 3. – 2015. – P. 278–288.

50. Savchenko Andrii. Issues of the classification of corruption crimes in Ukraine // Andrii Savchenko // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: «Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»: зб. наук. пр. – К. : НАУ, 2015. – № 4 (37). – С. 161–166.

51. The Costs of Corruption [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0,,contentMDK:20190187~pagePK:64257043~piPK:437376~theSitePK:4607,00.html>.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

| Види оцінювання | % від остаточної оцінки |
|---|-------------------------|
| Модуль 1 (теми 1-4) – обговорення кейсів , виконання практичних вправ | 20 |
| Модуль 2 (теми 5-8) – обговорення кейсів , виконання практичних вправ | 20 |
| Модуль № 3 письмова робота - КППЗ (комплексна практичне індивідуальне завдання), виконання практичних вправ | 20 |
| Екзамен (теми 1-8) – тести, завдання, кейси, виконання практичних вправ | 40 |

Критерії рейтингового оцінювання

| Заліковий модуль 1 | Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота) | Заліковий модуль 3 (КППЗ) | Заліковий модуль 4 (екзамен) | Разом |
|--|---|--|--|-------|
| 20 % | 20% | 20 % | 40 % | 100 % |
| 1. Усне опитування під час заняття (4 тем по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів | 1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 40 балів 3. Виконання самостійної роботи = 20 балів | 1. Написання та захист КППЗ = 100 балів. | 1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів 2. Завдання. 1 – макс. 25 балів 3. Завдання. 2 – макс. 25 балів | |
| Тиждень () | Тиждень () | Тиждень () | Тиждень () | |

Шкала оцінювання студентів:

| ECTS | Бали | Зміст |
|-------------|-------------|--|
| A | 90-100 | відмінно |
| B | 85-89 | добре |
| C | 75-84 | добре |
| D | 65-74 | задовільно |
| E | 60-64 | достатньо |
| FX | 35-59 | незадовільно з можливістю повторного складання |
| F | 1-34 | незадовільно з обов'язковим повторним курсом |